

Vlastný materiál

Návrh účasti delegácie Slovenskej republiky na 9. zasadnutí zmluvných strán Dohovoru Európskej hospodárskej komisie OSN E/ECE/1250 o hodnotení vplyvov na životné prostredie presahujúcich štátne hranice (Dohovor z Espoo) a 5. zasadnutí zmluvných strán Protokolu o strategickom environmentálnom hodnotení k Dohovoru Európskej hospodárskej komisie OSN o posudzovaní vplyvov na životné prostredie presahujúcich hranice štátov (Protokol SEA), v Ženeva, Švajčiarsko, 11. – 15. December 2023

Základným medzinárodnoprávnym nástrojom pre posudzovanie vplyvov na životné prostredie presahujúcich štátne hranice je Dohovor Európskej hospodárskej komisie OSN E/ECE/1250 o hodnotení vplyvov na životné prostredie presahujúcich štátne hranice (Dohovor z Espoo) (ďalej len „Dohovor z Espoo“) a pre zjednotenie posudzovania plánov a projektov je to Protokol o strategickom environmentálnom hodnotení k Dohovoru Európskej hospodárskej komisie OSN o posudzovaní vplyvov na životné prostredie presahujúcich hranice štátov (Protokol SEA) (ďalej len „Protokol SEA“).

Espoo dohovor

Espoo dohovor bol prijatý v roku 1991 v meste Espoo, vo Fínsku. Platnosť nadobudol 10. Septembra 1997. Cieľom Dohovoru z Espoo je rozvoj medzinárodnej spolupráce pri zabezpečovaní priaznivého životného prostredia a trvalo udržateľného rozvoja, prostredníctvom vzájomného oznamovania a konzultovania činností medzi jednotlivými zmluvnými stranami, aby sa predchádzalo značne nepriaznivým vplyvom na životné prostredie presahujúcim štátne hranice. Stanovuje povinnosť štátu, na ktorom sa činnosť plánuje preskúmať vplyvy činnosti na životné prostredie ostatných štátov a informovať ich o plánovaných činnostiach, pri ktorých je pravdepodobné, že budú mať značne nepriaznivý vplyv na životné prostredie presahujúci štátne hranice. Štát, na území ktorého sa plánuje realizovať činnosť pri ktorej je pravdepodobné, že bude mať značne nepriaznivý vplyv na životné prostredie presahujúci štátne hranice, musí umožniť zmluvným stranám zúčastniť sa na hodnotiacom postupe. Následne sa pripraví dokumentácia o hodnotení vplyvu na životné prostredie a predloží sa na pripomienkovanie orgánom a verejnosti. Výsledkom konania je rozhodnutie, v ktorom sa musia zohľadniť doručené pripomienky a výsledky konzultácií.

Dôsledkom prijatia dohovoru je zavedenie princípu posudzovania vplyvov presahujúcich štátne hranice do vnútroštátnej legislatívy zmluvných strán Dohovoru z Espoo. Na základe súhlasu vlády Slovenskej republiky a Národnej rady Slovenskej republiky bola vyhotovená ratifikačná listina Slovenskej republiky k Dohovoru z Espoo, ktorá bola 22. novembra 1999 podpísaná prezidentom Slovenskej republiky. Posudzovanie vplyvov presahujúcich štátne hranice je v súčasnosti upravené v štvrtej časti zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Postup posudzovania vplyvov je v plnom súlade s požiadavkami Dohovoru z Espoo. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie plní funkciu kontaktného bodu, ak ide o posudzovanie vplyvov na životné prostredie presahujúcich štátne hranice.

V zmysle Článku 11 Dohovoru z Espoo sa zmluvné strany pravidelne schádzajú, aby preverili politiku a metodologické postupy zmluvných strán k hodnoteniu vplyvov na životné prostredie, zdokonalili procedúru hodnotenia vplyvov presahujúcich štátne hranice, vymenili si informácie a skúsenosti zo záverov a uplatňovania dvojstranných a mnohostranných zmlúv, s cieľom prijať opatrenia na zlepšenie uplatňovania záväzkov Dohovoru z Espoo.

Protokol SEA

Protokolom SEA sa vymedzuje medzinárodný právny rámec na posilňovanie udržateľného vývoja a transparentného plánovania v rámci environmentálneho riadenia. Protokolom sa vyžaduje vykonanie strategického environmentálneho hodnotenia pre určité plány a programy, prostredníctvom vypracovania environmentálnej správy obsahujúcej informácie, ktoré sú vymedzené v protokole. Zavádza sa povinnosť umožniť dotknutým orgánom a dotknutej verejnosti pred prijatím akéhokoľvek rozhodnutia, vyjadriť sa k návrhu plánu alebo programu a environmentálnej správe. Strany protokolu sú zodpovedné za následné monitorovanie významných vplyvov prijatého plánu alebo programu.

Účasť delegácie Slovenskej republiky

Delegácia Slovenskej republiky bude na rokovaní postupovať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, so záujmami Slovenskej republiky a bude rešpektovať záväzky Slovenskej republiky vyplývajúce z medzinárodného práva a medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Smernica na postup delegácie na 9. zasadnutí zmluvných strán Dohovoru Európskej hospodárskej komisie OSN E/ECE/1250 o hodnotení vplyvov na životné prostredie presahujúcich štátne hranice (Dohovor z Espoo) a 5. zasadnutí zmluvných strán Protokolu o strategickom environmentálnom hodnotení k Dohovoru Európskej hospodárskej komisie OSN o posudzovaní vplyvov na životné prostredie presahujúcich hranice štátov (Protokol SEA) v Ženeve (ďalej len „zasadnutí zmluvných strán Dohovoru z Espoo a SEA protokolu“)

Delegácia Slovenskej republiky bude postupovať nasledovne:

1. Ohľadom jednotlivých rozhodnutí, ktoré majú byť prerokované a prijaté na zasadnutí zmluvných strán Dohovoru z Espoo a SEA protokolu bude postupovať v zmysle pozície Európskej únie v súlade so záujmami Slovenskej republiky.
2. Podporí stanoviská a odporúčania prijaté na rokovaní pracovnej skupiny o posudzovaní vplyvov na životné prostredie ohľadom implementácie Dohovoru z Espoo a SEA protokolu
3. Vyjadrí svoje stanovisko k pracovnému plánu a harmonogramu stretnutí.
4. Bude sa zaoberať rozpočtovými a finančnými záležitosťami ako aj výškou finančných príspevkov.

Poverovacie listy jednotlivých členov delegácie je potrebné priniest' na zasadnutie zmluvných strán Dohovoru z Espoo a SEA protokolu najneskôr prvý deň konania stretnutia, teda 11. 12. 2023.

Návrh zloženia delegácie Slovenskej republiky na zasadnutí zmluvných strán Dohovoru z Espoo a SEA protokolu

Za Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

Filip Kuffa, štátny tajomník, Ministerstvo životného prostredia SR - vedúci delegácie

Katarína Jankovičová, poverená vykonávaním funkcie generálneho riaditeľa sekcie posudzovania vplyvov na životné prostredie Ministerstva životného prostredia SR - 2. alternát vedúceho delegácie,

Daniela Godová, odbor bilaterálnej a multilaterálnej spolupráce Ministerstva životného prostredia SR – člen delegácie

Viliam Behran, tlmočník – člen delegácie

Ľudmila Rajnohová, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie Ministerstva životného prostredia SR – člen delegácie

Za Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky

Dušan Matulay, mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec, stály predstaviteľ SR pri OSN v Ženeve - 1. alternát vedúceho delegácie,

Za Úrad jadrového dozoru Slovenskej republiky

Natália Šubrtová, riaditeľku odboru medzinárodných vzťahov a európskych záležitostí Úradu jadrového dozoru SR – člen delegácie